Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 199 (1699) ♦ Середа, 22 жовтня 1997 року ♦ Ціна договірна

Олександр МОРОЗ:

Потрібна не конфронтація, а співпраця різних політичних сил

Учора в Києві розпочав роботу III з'їзд Федерації профспілок України, в лавах якої налічується майже 19 мільйонів осіб. Із звітом про роботу ФПУ виступив її голова Олександр Стоян.

З'їзд ухвалить нові редакції статуту та програми, інші документи, що регулюють внутріспілкове життя, обере керівні органи, голову і першого заступника голови ФПУ.

У роботі з'їзду беруть участь Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко.

А напередодні лідери обласних профоб'єднань зустрілися з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

(Закінчення на 2-й стор.).

Диктат співдружності не брат

Сьогодні в Кишиневі починається чергова зустріч глав держав—учасниць СНД, у якій візьме участь і Президент України Леонід Кучма. Водночас відбудуться зустрічі на рівні прем'єр-міністрів і міністрів закордонних справ країн Співдружності.

(Закінчення на 5-й стор.).

Униз, по скісній, набираючи обертів?

На 1 жовтня 1997 року загальна заборгованість у виплаті заробітної плати працівникам бюджетної та госпрозрахункової сфер становить 4,723 млрд. грн., що на 11,7 млн. грн. менше, ніж у вересні, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

За даними Міністерства фінансів, загальна заборгованість працівникам бюджетних установ з державного і місцевого бюджетів становить 903,4 млн. грн. (1.09 — 900,8 млн. грн.). Причому заборгованість держбюджету — 385,6 млн. грн. За вересень вона збільшилася на 59,6 млн. грн. (18,3%). Заборгованість місцевих бюджетів перед працівниками бюджетної сфери становить 517,8 млн. грн., що менше на 57 млн. грн. (10%), ніж у вересні.

УРЯД БЕЗ ЗАКОНУ – ЩО ВЛАДА БЕЗЗАКОННА

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 21 жовтня

У порядку денному знову з'явилося питання, яке, за іронічним визначенням доповідача, секретаря Комітету з питань правової політики і судово-правової реформи Ігоря Коліушка, «багатьом у цьому залі вже набридло». Так, парламенту ще раз нагадали про сусідів з Печерського пагорба — закон «Про Кабінет міністрів України» Президент повернув до Верховної Ради з 31 поправкою. Ігор Коліушко в доповіді зазначив, що комітет погодився лише з трьома з них, а стосовно решти позицій залишився на попередній точці зору. Бо вважає, що пропозиції Президента, по-перше, суперечать конституційним нормам, по-друге, змінюють концепцію вже прийнятого парламентом закону.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Лист на першу сторінку

Дайте рецепт на виживання

Держава виділила допомогу на одну дитину 5 гривень 20 копійок. Як можна утримувати її протягом місяця на цю суму, нагодувати, взути-вдягнути, що за них купити? Якщо хтось знає рецепт виживання на ці гроші, то прошу, поділіться. Востаннє зарплату я одержала три роки тому, допомоги та аліментів — з серпня минулого року жодного разу. Мої діти цього року до школи не ходять, яке ж майбутнє їх чекає? Якби я віддала своїх дітей в інтернат, то їхнє виховання обійшлося би державі набагато дорожче...

Світлана НІШТУК.
Семенівка
Каховського району
Херсонської області.

Жила собі в державі жінка...

... Мешкала в селі Войнівці. Не молода, не стара, але більш як півстоліття прожила. Був у неї чоловік, з яким ішла поруч тридцять сім років, та два сини. Один жив разом з батьками, а другий знайшов свою долю в сусідній країні. Тяжко хворіла жінка кілька років, але трималася до останнього дня, не скиглила, не обтяжувала близьких. Померла влітку, в червні. Давно вже не отримували зарплату в господарстві, де працювала сім'я. Тож не було грошей на похорон. Пішли батько і син у колгосп просити материну зарплату за останні три роки. Не дали: кажуть, померла і гроші зароблені померли разом із нею. Просили розрахуватися нарешті за молоко, яке здавали в колгосп, — теж не дали, кажуть те саме: немає грошей у касі. Продали батько й син корову, поховали свою найдорожчу людину, як належить. Звали її Любов Василівна Фатовенко.

(Закінчення на 8-й стор.).

P.S.

- Україна і Росія підписали статутні документи СП «Міжнародна компанія космічних транспортних систем «Космотрас».
- В Інституті ядерних досліджень НАН урочисто відкрито нову модернізовану систему фізичного захисту ядерних об'єктів.
- У підвалі багатоповерхового будинку в Харкові знайдено дві колби у заводській упаковці, в кожній по 5 кг ртуті, одну з яких було розбито.
- У столиці відбулася презентація книг, виданих монастирем Свято-Успенської Києво-Печерської лаври на честь 2000-річчя Різдва Христового.

У номер

Регіони, інтегруйтесь!

За рішенням уряду України 21—22 жовтня в Києві проходить міжнародна конференція ділових кіл — учасниць ЧЕС-МЕРКОСУР, координаторами якої виступають Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі, Міністерство закордонних справ, Національне агентство України з реконструкції й розвитку, Торгово-промислова палата України, інші об'єднання підприємців, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

У конференції беруть участь представницькі делегації країн ЧЕС (Чорноморського економічного співробітництва) — Албанії, Азербайджану, Вірменії, Болгарії, Греції, Грузії, Молдови, Російської Федерації, Румунії, Туреччини, країн МЕРКОСУР (загального ринку країн південного конусу Америки) —Аргентини, Бразилії, Чилі, а також представники інших держав Європи, Близького Сходу, Середньої Азії та Латинської Америки. Мета проведення форуму — вивчення нових міжнародних ринків, встановлення економічних зв'язків, які ще не набули належного розвитку у відносинах між цими двома великими регіонами світу.

Звіримо годинники!

Державна комісія єдиного часу і еталонних частот України повідомляє, що відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 13 травня 1996 року № 509 на всій території України 26 жовтня 1997 року о четвертій годині за київським часом скасовується літній час переведенням стрілки годинника на одну годину назад.

Парламентська хроніка

Уряд без закону — що влада беззаконна

(Початок на 1-й стор.).

Про невідповідність Конституції, але з протилежних позицій заявив і перший віце-прем'єр-міністр України Анатолій Голубченко, який підтримав пропозиції Президента. На його думку чи, точніше, на думку глави держави, саме в редакції комітету є суперечності з Основним Законом. Анатолій Голубченко спробував узагалі загітувати за зняття цього закону з обговорення. Оскільки «неможливо подолати вето, бо закон недоопрацьований». Анатолій Костянтинович вважає: документ треба повернути в Кабінет міністрів на доопрацювання, а вже потім обговорювати (до речі, таку пропозицію підтримали і кілька депутатів). Перший віце-прем'єр, втративши аргументи в агітації, трохи нервово попросив поставитися до цієї справи по-державному.

Депутати і справді вирішили вчинити по-державному: тому більшістю голосів вирішили не зволікати з цим питанням, а пройтися кожною поправкою Президента.

За словами Ігоря Коліюшка, невизначеність із законом про Кабінет міністрів стримує Комітет з питань правової політики і судово-правової реформи у розгляді і

внесенні на пленарне засідання ряду законопроектів, зокрема про міністерства та інші органи центральної виконавчої влади, нову редакцію закону про державну службу, яка становить разом з нинішнім законом єдину концептуальну цілісність.

У результаті обговорення кожної поправки Президента депутати погодилися з трьома з них і внесли відповідні зміни до прийнятого раніше документа. Після чого 234 голосами схвалили закон у цілому.

Такий результат, схоже, не влаштував «адвоката» Президента Анатолія Голубченка. Посилаючися на вже звичний аргумент —Конституцію, він зазначив, що для подолання вето потрібно дві третини конституційного складу. Депутати аргумент сприйняли — себто самий факт сумлінного читання Конституції високими посадовими особами, однак в іншому першого віце-прем'єра розчарували: процес прийняття закону в цілому з поправками Президента називається «новою редакцією», а не «подоланням вето». Втім, з вето у Президента ще все попереду.

Парламентарії прийняли закон України про внесення змін до Закону «Про заставу». Наприкінці денного засідання за скороченою процедурою розглянули закон про зупинення спаду сільськогосподарського виробництва та продовольче забезпечення країни у 1997—1998 роках (з пропозиціями Президента України). Після кількох переголосувань подолати вето Президента на закон не вдалося.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Олександр МОРОЗ: Потрібна не конфронтація, а співпраця різних політичних сил

(Початок на 1-й стор.).

Голова парламенту наголосив, що, на його думку, профоб'єднання поки що не знайшли своєї ніші в суспільному житті, лишаються поза процесами, які відбуваються в політиці та економіці.

Олександр Мороз зазначив, що у ході підготовки проекту бюджету на 1998 рік уряд зайняв невиправдану позицію щодо визначення мінімального прожиткового рівня та мінімальних заробітної платні та пенсії. Водночас він зауважив, що не було чути голосу профспілок. А ситуацію виправила лише принципова позиція Верховної Ради.

Розповідаючи про роботу над проектом закону про профспілки, Олександр Мороз наголосив, що Верховній Раді, профільному комітетові доводиться шукати компроміси для того, щоб ухвалити закон у третьому читанні. Він також переконаний у тому, що власність, яка перебувала в користуванні профспілок, не може бути приватизованою, а також передаватися будь-кому іншому.

Лідери обласних профоб'єднань висловили невдоволення характером і суттю Генеральної угоди про соціальне партнерство між Кабінетом міністрів та профспілками. На їхню думку, потрібна низка законів, які регулювали б відносини між урядом і профспілками, роботодавцями та членами профспілки.

Профспілкові лідери переконані, що Кабінет міністрів ігнорує Основи соціального захисту, прийняті Верховною Радою, а тому вважають, що потрібне законодавче забезпечення механізмів виконання прийнятих рішень.

У ході розмови профспілкові лідери цікавилися позицією Соціалістичної партії, яку очолює Олександр Мороз, щодо майбутнього держави, а також щодо майбутніх парламентських виборів.

Олександр Мороз наголосив, що партія розробила економічну програму, яка повинна стати основою майбутньої програми економічного розвитку держави. Програма розрахована на 18 років і може стати базовою для співробітництва різних політичних сил.

— Ми не шукаємо конфронтації, а прагнемо до взаєморозуміння, — підкреслив Олександр Мороз. Він висловив упевненість у тому, що в управлінні державою повинна бути наступність і послідовність, а також закликав профспілки підтримати Соціалістичну партію на майбутніх парламентських виборах.

Володимир КОРОЛЮК.

Бюджет-98 буде прийнято у цьому році

У понеділок, 20 жовтня, відбулася прес-конференція виконувачів обов'язки голів комітетів з питань бюджету і з питань фінансів та банківської діяльності Володимира Пустовойтовського і В'ячеслава Сокерчака.

Вони зупинилися на проблемах бюджетного процесу-98. Зокрема, розповіли, що проект бюджету на наступний рік порушує Конституцію, а також вісім законів. А тому позицію Верховної Ради, яка відхилила проект державного кошторису, не можна вважати політичною баталією з виконавчими структурами перед майбутніми виборами.

Адже, скажімо, проект держбюджету, по суті, ліквідує економічні засади діяльності місцевого самоврядування. Лише місто Київ зможе фінансово забезпечити діяльність місцевих органів та необхідні виплати, а решта регіонів залежатиме від субсидій центральної влади.

Як розповів кореспондентові «Голосу України» В'ячеслав Сокерчак, лист Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка від 8 жовтня перекручує зміст його листа від 26 серпня. Адже в першому йшлося про необхідність прийняття держбюджету-98 на базі 8 нових податкових законів, а в наступному — мова вже йде про 18 (!) податкових законопроектів. В'ячеслав Сокерчак зауважив, що Верховна Рада вже прийняла два закони: про зміни й доповнення до Закону про податок на додану вартість та до Закону про акцизний збір на тютюнові та горілчані вироби. Ще один законопроект був відхилений як неприйнятний, а п'ять — на заключній стадії роботи і будуть розглянуті протягом жовтня—листопада.

В'ячеслав Сокерчак підкреслив, що попри все бюджет-98 буде прийнятий у поточному році. А тому за погодженням з Прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком та першим заступником Голови Верховної Ради Олександром Ткаченком відбудеться зустріч Володимира Пустовойтовського та В'ячеслава Сокерчака з віце-прем'єром Сергієм Тигипком та міністрами фінансів і економіки Ігорем Мітюковим та Віктором Сусловим. На зустрічі буде обговорено шляхи подальшої роботи над проектом бюджету.

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

Прислухаючись до промисловців, почуйте і профспілки

Для поліпшення співпраці уряду й профспілок визнано за доцільне створити при Кабінеті міністрів України Раду представників галузевих профспілок. Це один з результатів зустрічі урядовців на чолі з Прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком з керівниками галузевих профспілкових органів — делегатами III-го з'їзду ФПУ.

Членам уряду й профспілок було про що поговорити, адже заборгованість у виплаті зарплат залишається однією з найгостріших проблем — бюджетникам належить виплатити 903,4 млн. гривень боргу. А тим часом мізерні надходження до бюджетів — місцевих і державного — забезпечуються переважно не за рахунок розширення виробництва, а за... активізації роботи податкової служби. Лідери профспілок нагадували урядовцям і про необхідність захисту вітчизняного товаровиробника, соціального захисту трудящих, навели конкретні факти щодо докладання спільних зусиль у галузі культури, у нафтохімічній, металургійній промисловості, житлово-комунальній сфері і молодіжній житловій політиці. Особливо наголошувалося на вкрай назрілій потребі уряду під час напрацювання законопроектів й інших документів знайомитися і враховувати пропозиції профспілок. Саме тут, як зауважив Валерій Пустовойтенко, і може прислужитися досвід промисловців, котрі домоглися створення своєї ради при уряді й таким чином мають можливість донести до вух урядовців свої пропозиції.

А Президент України Леонід Кучма прийняв лідерів ряду зарубіжних профспілок, які прибули на з'їзд своїх українських колег.

Він нагадав, що з початком його президентства був 26-відсотковий спад виробництва, майже тисячна інфляція в 1994 році. Він підкреслив, що Україна має унікальний досвід проведення грошової реформи. Вона єдина на терені СНД, яка провела реформу безконфіскаційно, відкрито, ефективно.

Президент бачить вихід зі складної політичної ситуації в глибокому діалозі, співпраці всіх гілок влади і розраховує на тісне співробітництво з профспілками України, а також на співпрацю з міжнародними профспілковими організаціями.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між урядом України та урядом Азербайджанської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між урядом України та урядом Азербайджанської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій, підписану 24 березня 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м. Київ, 16 жовтня 1997 року.
№ 578/97-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між урядом України та урядом Республіки Корея про сприяння та взаємний захист інвестицій

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між урядом України та урядом Республіки Корея про сприяння та взаємний захист інвестицій, підписану в м. Сеулі 16 грудня 1996 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м. Київ, 16 жовтня 1997 року.
№ 577/97-ВР.

Постанова Верховної Ради України

Про проект закону України про Державний бюджет України на 1998 рік

Розглянувши проект закону України про Державний бюджет України на 1998 рік, Верховна Рада України відмічає наступне:

доходна частина проекту Державного бюджету України на 1998 рік розрахована на базі прогнозу номінального валового внутрішнього продукту, штучно завищеного на 1,6 млрд. гривень, що призведе до фактичного невиконання видаткової частини бюджету;

дефіцит Державного бюджету України не відповідає граничному розміру, встановленому бюджетною резолюцією на 1998 рік, що є порушенням частини третьої статті 95 Конституції України; не визначені джерела покриття дефіциту державного бюджету, що суперечить Закону України «Про бюджетну систему України»; запроваджено право Кабінету міністрів України здійснювати коригування обсягів внутрішніх запозичень в залежності від надходжень із джерел зовнішнього запозичення, що суперечить статтям 21, 28 Закону України «Про бюджетну систему України» та пункту 23 статті 6 поданого проекту;

порушена деталізація доходних та видаткових статей, що суперечить Закону України «Про бюджетну систему України»;

пункт 25 статті 6, статті 8 і 9 порушують частину другу статті 143 Конституції України, закони України «Про оподаткування прибутку підприємств», «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності», «Про джерела фінансування дорожнього господарства України», «Про систему оподаткування», «Про бюджетну систему України», «Про місцеве самоврядування в Україні», вилучаючи з доходів місцевих бюджетів прибутковий податок з громадян, податок на прибуток підприємств, плату за торгові патенти, збір на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг, та залишаючи території, постраждалі від забруднення навколишнього середовища, без збору на усунення його наслідків;

стаття 12 суперечить Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

стаття 13 не встановлює механізму стягнення коштів Державного бюджету України в разі виникнення заборгованості перед місцевими бюджетами, не визначає механізму стягнення заборгованості у стосунках з обласними та районними бюджетами;

стаття 18 суперечить Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»;

стаття 19 не відносить до переліку захищених статей видатки на повернення надміру сплачених податків, у тому числі бюджетного відшкодування податку на додану вартість, витрати на підтримання обороноздатності країни та громадського порядку;

стаття 20 не встановлює механізму вилучення до бюджету сум консульських зборів, що перевищують кошториси дипломатичних представництв;

стаття 22 суперечить частині другій статті 95 Конституції України, Декрету Кабінету міністрів України «Про стягнення не внесених у строк податків та неподаткових платежів»;

у видатковій частині проекту Державного бюджету України не передбачено витрати на бюджетне відшкодування надмірно сплаченого податку на додану вартість, у доходній частині проекту Державного бюджету України визначено згорнуте сальдо доходів від податку на додану вартість, замість загальних доходів без врахування сум відшкодування, що унеможливлює застосування Закону України «Про податок на додану вартість»;

видатки на утримання центрального органу державної податкової служби України практично дорівнюють загальній сумі доходів від податку на прибуток підприємств чи сумі витрат на утримання законодавчої та судової гілок влади;

розпорядниками бюджетних коштів визначені недержавні організації, окремі професійні спілки, громадські організації, а також органи, створення яких не передбачено Конституцією України, що суперечить принципам державного контролю за використанням бюджетних коштів;

у складі доходів Державного бюджету України не врахована заборгованість Державного комітету України по матеріальних резервах від реалізації продукції, закупленої в 1997 році в межах 2 750 млн. гривень бюджетних асигнувань та нереалізованої станом на 1 січня 1998 року;

пропонується зменшити видатки Державного бюджету України на освіту, охорону здоров'я, культуру і мистецтво, соціальний захист та соціальне забезпечення, транспорт і дорожнє господарство, національну оборону (у тому числі на будівництво житла для військовослужбовців — на 13%), судову владу. При цьому збільшуються видатки на державне управління (у тому числі на утримання податкових органів — на 178,5%), капітальні вкладення, не пов'язані з вирішенням соціальних програм (на 383%), Резервний фонд Кабінету міністрів України;

у складі видатків Державного бюджету України не передбачено витрати на погашення заборгованості по заробітній платі працівникам бюджетних установ та організацій і соціальних виплатах, яка не буде погашена станом на 1 січня 1998 року, в тому числі, що не була виплачена з місцевих бюджетів у зв'язку з їх недофінансуванням Державним бюджетом України в 1997 році; відсутня стаття видатків на покриття дефіциту Пенсійного фонду України, яка має бути запроваджена у зв'язку із введенням зазначеного фонду із складу Державного бюджету України.

Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати проект закону України про Державний бюджет України на 1998 рік таким, що суперечить Конституції України, законам України, та відхилити його, як неприйнятний.

2. Усвідомлюючи необхідність термінового прийняття Закону України «Про Державний бюджет України на 1998 рік», запропонувати Кабінету міністрів України у двотижневий термін привести поданий проект у відповідність до діючого законодавства та подати на повторний розгляд Верховної Ради України разом із кошторисом Пенсійного фонду України та письмовою доповіддю про хід виконання Державного бюджету України поточного року відповідно до вимог Конституції України.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ

м. Київ, 10 жовтня 1997 року.
№ 566/97-ВР.

Нагороди

За особисті заслуги перед Українською державою в галузі державного будівництва, розвитку законодавства указом Президента нагороджено відзнакою Президента України «Орденом князя Ярослава Мудрого» V ступеня голову Конституційного Суду України, академіка Академії правових наук України Івана ТИМЧЕНКА.

Указом Президента України з нагоди першої річниці Конституційного Суду України присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України» суддям Конституційного Суду України Миколі КОЗЮБРІ і Миколі САВЕНКУ за вагомий внесок у зміцнення законності, високий професіоналізм. Цього ж звання удостоєно указом Президента України і колишнього першого заступника завідувача науково-експертного відділу Секретаріату Верховної Ради України, а нині суддю Конституційного Суду України Миколу КОРНІЄНКА за особистий внесок у підготовку та наукову експертизу проектів законодавчих актів з питань державного будівництва, участь у розробці Конституції України.

Нагороджені — висококомпетентні фахівці з великим досвідом юридичної роботи. Вони мають особисті заслуги у зміцненні законності, активно працюють у справі розбудови сучасної правової держави.

За значний особистий внесок у формування нових економічних засад суспільства, вагомі професійні здобутки указом Президента України нагороджено відзнакою Президента України орденом «За заслуги» I ступеня голову правління відкритого акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання імені М. В. Фрунзе» Володимира ЛУК'ЯНЕНКА.

«Айсберг» проти Конституції

Вибори

МИНУЛОГО тижня Верховна Рада врахувала пропозиції Президента до Закону про вибори. Серед них містилися й ті, що напередодні були висловлені в інтерв'ю голови Центрвиборчкому Івана Ємця. Але чи став тепер закон бездоганним, тобто таким, що повністю відповідає Конституції України? З цим та іншими запитаннями ми знову звернулися у Центрвиборчком. Ось точка зору його голови Івана Ємця:

— На мою думку, зауваження Президента, подані в парламент і прийняті депутатами, це лише надводна частина айсберга невідповідностей із Конституцією. Її усунули, але в законі залишилося набагато більше норм, що суперечать Основному Закону, ніж усунуто на пленарному засіданні минулого тижня. Ці суперечності висвітлено й проаналізовано у зверненні 91 депутата до Голови Верховної Ради України Олександра Мороза та до Президента України Леоніда Кучми. І я не переконаний, що президентська команда не знала про ці зауваження, або не вбачає в них суперечностей з Конституцією. А оскільки депутати, котрі підписали цього листа, збираються звернутися до Конституційного суду, то проблема може бути розв'язана. Але запізно. Бо КС, маючи свій Регламент, імовірніше, розгляне звернення депутатів або в процесі, або вже після виборів. І якщо він визнає неконституційність закону про вибори, то про легітимність майбутнього парламенту годі буде говорити...

І якось боляче й незручно стає від розмов серед депутатів, тих, хто навіть причислєе себе до батьків Конституції, що, мовляв, дрібні неузгодженості з нею не мають значення... Це блюзнірство. Конституція —акт вищої юридичної сили, і всі закони мають відповідати не лише букві, а й духу Конституції. Не може бути великих чи малих неузгодженостей або порушень. Вони або є, або їх нема.

— А які є, на ваш погляд, суперечності?

— Ті, про які йдеться у зверненні 91 депутата.

— Але ж закон уже передано на підпис Президентові...

— Так. Проте законодавець зробив корисну річ, виключивши із закону статтю, яка забороняла вносити зміни. Тепер це можна робити й поетапно відповідно до стадій виборчого процесу. І в такий спосіб закон ще можна привести у відповідність до Конституції.

— Іване Григоровичу, чи потребує, на ваш погляд, тепер таких змін перша стадія — утворення округів? Адже враховано пропозицію про 10 відсотків відхилення за кількістю виборців під час формування округів.

— Справді, тепер введено таку норму, та повністю проблему не вирішено. Бо слова «як правило» стосовно застосування 10-відсоткового відхилення не врахували. А це не просто слова. На минулих виборах було 450 одномандатних округів. У законі йшлося про відхилення за кількістю виборців, як правило, на 12 відсотків. Саме слова «як правило» дали змогу сформувати округи, не порушуючи закон. Хоча навіть за цієї умови тоді в 12-відсоткове відхилення не вклалися 129 округів з 450. У деяких округах відхилення від середньої кількості виборців сягали 30 відсотків.

А під час формування округів для проведення майбутніх виборів у кожній області буде один—два округи, в яких кількість виборців коливатиметься, порівняно із середньою, більш чи менш як на 10 відсотків. Тому в законі слова «як правило» конче необхідні.

— Далі, скажімо, стадія збирання підписів.

— Запровадженням змішаної виборчої системи ставилася мета структуризації суспільства і парламенту. Це хороша ідея, вона заслуговує на увагу. Але механізм її реалізації, виписаний законом, дискредитує змішану систему виборів. Судіть самі, у законі немає заборони одному й тому ж виборцеві підписуватися на підтримку всіх політичних партій або виборчих блоків партій. Отже, виборець може підтримати своїм підписом усіх — від крайніх лівих до крайніх правих. Теоретично необхідні 200 тисяч підписів кожна партія може зібрати від одних і тих же виборців. Чи це не дискредитація самої змішаної системи? Яке ж це виявлення волі виборців, підтримка партійних програм? Так елементарно може з'явитися категорія горе-підписантів. Причому це штовхає на підкуп виборців. Хіба це відповідає духу Конституції? Така норма є некоректною з точки зору моралі. Всі ці механізми можуть бути перенесені й на етап самих виборів. Отакі реальні факти. Хотілося б вірити, що розробники цього закону не ставили собі такі цілі.

— Але, Іване Григоровичу, в законі є вимога до окружних комісій контролювати підписні аркуші.

— Так, але окружні виборчі комісії за законом утворюються не пізніш як за 90 днів до виборів, а партії завершують свою реєстрацію, а значить і оформлення списків своїх кандидатів, за 100 днів до виборів. Тобто за 10 днів до створення окружних виборчих комісій. Отже, фактично окружні комісії не зможуть проконтролювати дотримання закону під час збирання підписів... Тому зміни термінів також необхідні.

— А як вплине на виборчий процес надання трудовим колективам права висувати кандидатів у депутати?

— Є одна цікава позиція, котра виникла у зв'язку з цим, і вона стосується утворення окружних виборчих комісій. За законом загальна кількість членів окружної комісії визначається кількістю поданих кандидатур, але не може бути меншою за вісім. А верхня межа стосовно складу окружної комісії в законі відсутня. Що це дає? Це, безумовно, буде використано на місцях під час формування окружних виборчих комісій з урахуванням пропозицій трудових колективів, зборів виборців. А з іншого боку, це, по-перше, збільшить фінансові витрати на утримання цих комісій, а по-друге, додасть до їх суто партійного складу ще й позапартійних. З одного боку, це може призвести до того, що замість, скажімо, 15 членів комісії буде 25. А з другого боку, розбавивши партійні окружні комісії позапартійними, можна полегшити проблему реєстрації позапартійних висуванців.

Інтерв'ю вела
Світлана ПИСАРЕНКО.

МОЖЛИВО, ЦВК НЕ ЗМІНИТЬСЯ?

Як стало відомо, Президент України Леонід Кучма розглядає пропозицію продовжити повноваження нинішнього складу Центральної виборчої комісії для проведення майбутніх виборів. З огляду на досвід ЦВК та обмеженість часу для формування її нового складу цей вихід зі становища може бути прийнятний.

Досить поінформовані джерела підтверджують, що така пропозиція обговорювалася під час недавньої зустрічі Голови Верховної Ради України Олександра Мороза із Президентом України Леонідом Кучмою.

Навчання відбудуться за будь-якої погоди

Жовтень цього року став досить плідним місяцем для Збройних сил України щодо навчань. Якщо раніше такі заходи намагалися закінчити до приходу дощів, то нині підхід дещо змінився. Поперше, порівняно з минулими роками збільшилася кількість навчань та їх різноманітність. А відтак, вже неможливо їх втиснути лише в літній період. По-друге, війська повинні бути готові до виконання завдань за будь-яких погодних умов. По-третє, існує план підготовки Збройних сил України.

Саме згідно з цим планом в Україні проходять (з 14 по 24 жовтня) стратегічні командно-штабні навчання, а з 27 по 29 жовтня — спільне миротворче навчання ВМС України та ЧФ Російської Федерації «Фарватер миру-97». Обидва заходи абсолютно самостійні й не мають ніякого зв'язку між собою.

— На сьогодні практично немає держави, яка розглядала б як основний аргумент агресію або застосування сили для вирішення наявних суперечностей, — таку відправку крапку вибрав начальник Головного оперативного управління Генерального штабу Збройних сил України генерал-лейтенант Микола Пальчук. — Проте воєнна небезпека як потенційна можливість виникнення воєнного регіонального конфлікту, на жаль, залишається.

З початку розподілу Чорноморського флоту Україна неодноразово пропонувала Росії провести спільні навчання з пошуково-рятувальної, навігаційної, миротворчої тематики. Але тільки після підписання широкомасштабного договору між Україною і Росією про активізацію військового співробітництва, відповідно до домовленості, якої було досягнуто під час візиту міністра оборони Російської Федерації в Україну, ця робота активізувалася. Внаслідок чого й було заплановано перше спільне навчання.

Проте з`явилися деякі непорозуміння. Росіяни запропонували назвати навчання «Братерство по зброї-97», але цей політичний окрас так само, як і проведення в ході навчань бойових стрільб кораблів, зовсім не влаштовував українську сторону. Тому після відповідних переговорів робочою назвою став наш варіант. З плану зникли стрільби

Ініціатором проведення навчання за таким сценарієм є Україна. У ньому, як видно з завдань, навіть натяку немає на те, що нібито мета цих навчань —відпрацювання недопущення спільними зусиллями ВМС України та ЧФ Росії десантної операції ворога на території України. Хоча чутки з цього приводу вже почали гуляти сторінками газет.

«Фарватер миру-97» проводитиметься під керівництвом першого заступника міністра оборони України генерал-полковника Івана Біжана. Його заступником призначено начальника Головного штабу флоту Збройних сил Російської Федерації адмірала Володимира Куроєдова.

* * *

Звісно, вже нині дехто схильний вважати, що Росія не упустить нагоди використати проведення «Фарватеру» для того, щоб довести країнам Причорномор'я спроможність свого ЧФ тільки з ВМС України, без інших, захистити цей регіон в разі необхідності. Думки такого плану висловлювалися російським адміралом Кравченком. Але прагнення залишаться лише прагненнями. Тому що їм не змінити ні суті навчань, ні відвертого бажання України щодо розвитку рівноправних відносин з усіма країнами-сусідами, державами СНД. Інакше кажучи, «Фарватер миру-97» відбудеться за будь-яких погодних умов.

Костянтин ХІВРЕНКО,
прес-служба МО України.

Кримінал

Перекрито канал торговців «білою смертю»

Найбільшу в Україні цього року партію наркотиків затримано в Автономній Республіці Крим, повідомив прес-центр головного управління Служби безпеки України в Криму. У Сімферополі працівниками спецпідрозділу СБУ заарештовано громадянина Туреччини Н. Він підозрюється в організації контрабандного постачання особливо небезпечної наркотичної речовини — героїну. У нього вилучено майже два з половиною кілограма цього наркотику. На думку співробітників головного управління СБУ в автономії, в результаті взаємодії з митними органами кримській спецслужбі вдалось викрити і перекрити один із каналів транзитного маршруту «білої смерті» з Туреччини до країн Західної Європи через Україну. Порушено кримінальну справу за статтею 70 Карного кодексу України (контрабанда наркотичних засобів), ведеться слідство.

Володимир ПРИТУЛА.

Нержавіюча сталь обійдеться дорого

Під час чергової спроби крадіжки брухту нержавіючої сталі з території ВАТ "Дніпроспецсталь" працівники УСБУ в Запорізькій області затримали організовану злочинну групу, яка займалася цим «промислом» протягом вересня. Як повідомив прес-центр УСБУ, крадіжки сталі скоювали в особливо великих розмірах не лише тому, що до складу групи входило широке коло осіб, а й завдяки «членству» в ній працівників відомчої охорони самого акціонерного товариства.

Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

Вогонь — добрий слуга, але поганий хазяїн

Служба 01

ОПЕРАТИВНІСТЬ пожежної служби заперечити важко. Проте вогняний джин, випущений з-під контролю недбалою рукою, робить свої «чорні» справи набагато швидше. За даними Центру пожежно-технічної пропаганди та передового досвіду протипожежного захисту ГУДПО МВС України, з початку року зареєстровано 28964 пожежі. У вогні загинули 1517 осіб.

І хоча мотиви пригод різні, всі вони, на диво, банальні: від користування різноманітними нагрівачами кустарного виготовлення до засинання напідпитку, з цигаркою в зубах. Тому, перш ніж залишити несвідомих дітей наодинці з сірниками, замисліться, чи варто так спокушати долю. Адже, за статистикою, кожен другий погорілець гине якщо не від вогню, то від чадного диму.

Не ліпші справи й на селі. Крім специфічних «пічних» пожеж — підпали, самозаймання, коли за вітром йдуть тисячі тонн сіна та соломи. Гасити їх майже нічим: лише половина пристосованої для таких цілей сільськогосподарської техніки ще здатна приборкати вогняну стихію. Та й вона ледь «дихає»: ні ремонту, ні нових надходжень. До того ж зірвано план з формування сільських вогнегасних команд — замість 310 до цього часу створено 168 (у деяких областях діє лише по одній такій бригаді). «Додають жару» й злісні посадові порушники правил пожежної безпеки: 832 з них було притягнуто до адміністративної відповідальності.

За словами заступника начальника Головного управління Державної пожежної охорони МВС України Олега Скобелева, найчастіше горять ті, хто не вміє поводитися з вогнем. А таких — близько половини населення. Адже «лікнеп» від двірника Миколи, традиційні листівки «як запобігти займанню» і збирання формальних підписів «з правилами пожежної безпеки ознайомлений» залишаються, по-суті, єдиними атрибутами профілактичної протипожежної політики.

Тетяна МІШИНА.

Застереження

Лисички з пестицидами

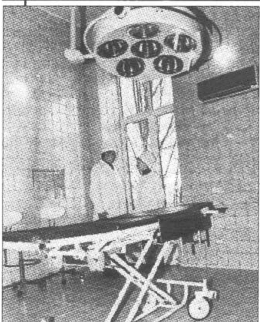
Днями в Петровському, Долинському та Новоукраїнському районах Кіровоградської області 25 чоловік було госпіталізовано з тяжкими отруєннями. Всі вони вживали лисички, зібрані в лісосмугах біля полів. Фахівці висловлюють припущення, що причиною отруєння є пестициди, які у високій концентрації містяться в цих «дарах лісу».

Повідомлення про загадкову недугу, не схожу на інші грибні отруєння, надходили й раніше. Ще в березні цього року від неї загинули двоє дітей, які тривалий час уживали лисички. У пацієнтів, які отруїлися грибами з такою «начинкою», пекли пучки пальців, набрякали суглоби, починалося облисіння.

Лікарська практика — на вогнепальних пораненнях

Військова медицина

МАЙЖЕ щодня до Головного клінічного госпіталю Міністерства оборони України потрапляють поранені вогнепальною зброєю, військові й цивільні. А загалом контингент пацієнтів, як і їхні захворювання, різний — це солдати, офіцери, прапорщики, члени їхніх родин, пенсіонери Міноборони. Від того, чи зможуть їх тут знову поставити на ноги, деякою мірою залежатиме, як міцно стоятиме на ногах українська армія. Про це — в розмові нашого кореспондента з начальником госпіталю Михайлом БОЙЧАКОМ.

— Якою мірою відповідає сучасним вимогам лікувальне обладнання госпіталю? Чи не відчуваєте скрути із медикаментами?

— Основну кількість лікарських препаратів отримуємо за централізованим постачанням головного медуправління Міноборони, частину закуповуємо самі. Нещодавно за угодою між урядами України та Японії про співробітництво у сприянні ліквідації ядерної зброї в Україні отримали реактиви для лабораторної діагностики. Сьогодні наші хворі фактично забезпечені медикаментами, харчуванням, одягом. Маємо сучасні комп'ютерні томографи, прилади для магнітно-резонансної, ультразвукової діагностики. Однак госпіталь великий, розрахований на 1200 ліжок, і щоб підтримувати на належному рівні лікувальний процес, треба постійно дбати і про запчастини до апаратури, і про ремонт.

Свого часу були труднощі з фінансуванням, однак тепер маємо лише невеликий борг у заробітній платі наших працівників.

— У госпіталі перебувають ліквідатори чорнобильської аварії, а також ті, хто знищує залишки ядерної зброї. Які відхилення спостерігаєте у їхньому стані здоров'я?

— Захворювання, розповсюджені у багатьох людей: і серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту. Однак перебіг хвороб у цих людей — на тлі різкого порушення імунної системи. Тож виникають складнощі з діагностикою.

— Чи часто потрапляють до вас хворі з вогнепальними пораненнями?

— Останнім часом кількість таких пацієнтів дуже зросла, і вони прибувають до нас майже щодня. Це можуть бути співробітники МВС, СБУ чи й цивільні особи. Ми приймаємо на лікування пацієнтів цієї категорії пацієнтів за домовленістю з місцевими органами охорони здоров'я. Адже більшість наших хірургів мають великий досвід праці в умовах війни в Афганістані, в інших «гарячих» точках. Власне, всі військові лікарі зобов'язані вміти надавати допомогу пораненим вогнепальною зброєю, тож для них це — добра практика.

Інтерв'ю взяла
Юліана ШЕВЧУК.

ОБІЦЯНКА-ЦЯЦЯНКА ВІД ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

НАША газета вже повідомляла про участь народного депутата Анатолія Раханського у вересневих засіданнях Парламентської Асамблеї Ради Європи у Страсбурзі: він очолював (замість Бориса Олійника) постійну делегацію Верховної Ради і виступив з деяких питань порядку денного.

Зокрема, увагу привертає виступ А. Раханського з питання розгляду Радою Європи проблеми захисту прав національних меншин, що є свідченням важливості цього для багатьох країн Європи. За даними перепису, в Україні проживає 51,4 млн. осіб — понад 130 національностей. У тому числі громадян неукраїнської національності — 14 млн. У країні налічується 270 громадських об'єднань осіб, які належать до національних меншин. У державі створюється сучасна політико-правова база регулювання етнонаціональних процесів, вона передбачає враховувати поєднання інтересів етнічних спільнот і пошук оптимального їх балансу.

Великою проблемою для моєї країни є забезпечення захисту повернення до Криму після депортації людей. Україна не може нести відповідальність за депортацію цих народів. Отримання Україною незалежності прискорило повернення до Криму людей, котрі були депортовані у 40-х роках за національною ознакою. Майже 300 тисяч кримських татар, вірмен, болгар, греків, німців повернулися до місць, де жили їхні пращури. Але нині вони перебувають у надзвичайно важкому стані. Не отримують ніякої суттєвої допомоги з боку держави. Тільки 52 відсотки депортованих забезпечено житлом. Десятки тисяч живуть у населених пунктах, де немає доріг, електроенергії, води, телефонів, медичного обслуговування. Кожен другий не має роботи...

Допомога міжнародних організацій цим групам населення (загалом вони представляють близько 20 відсотків населення Криму) надзвичайно важлива. Вона необхідна, щоб уникнути дестабілізації політичної ситуації на Кримському півострові. Керівництво моєї держави неодноразово порушувало ці питання як перед керівництвом країн СНД, так і перед главами мусульманських держав про їх участь в облаштуванні депортованих народів. Проте крім декларацій ми, на жаль, досі нічого не отримали...

«Чи правильно ми підходимо до розвитку економіки в посткомуністичних країнах?» — порушив питання А. Раханський під час виступу про діяльність Організації економічного співробітництва та розвитку. І сам відповів на прикладі України.

Ставши на шлях самостійності, нові незалежні країни з різних причин втратили колишні експортно-імпортні зв'язки між собою. Пробитися на ринки західних держав нам неможливо. Та й по багатьох товарах отримати квоти також. Виробництво вітчизняних товарів різко скоротилося. Тим часом західні держави не розгубилися. Нині кількість імпортних товарів на наших ринках становить 90 відсотків.

Результатом такої ситуації, вважає А. Раханський, є збільшення кількості безробітних, а працюючі й пенсіонери не отримують зарплатні та пенсій, збільшилася смертність та зменшилася народжуваність, різко погіршилася криміногенна ситуація.

Не оминув А. Раханський увагою й питання «Європейська політика в космічній галузі». «Україна, як і Росія, мала можливість успадкувати від колишнього Радянського Союзу частину космічного комплексу і зберегла науковий, технічний та виробничий потенціал для проведення національної космічної політики, — сказав він. — У державі створено основу національного законодавства, здійснено його гармонізацію з європейським та міжнародним космічним правом. Прийнято пакет нормативно-правових актів державного регулювання космічної діяльності в Україні. Створено національний центр управління і випробування космічних засобів. До речі, на території мого виборчого округу в Криму, у Євпаторії».

«На межі нового тисячоліття, — нагадав А. Раханський, — Україна однією з перших країн Європи звільнилася від ядерної зброї. Вона володіє сучасним космічним потенціалом, його рівень відповідає світовому. Хочу підкреслити, що моя держава приймає філософію космічної діяльності, в основі якої — людина, її життя. Для досягнення цих загальних цілей Україна передбачає запуски в 1998—2002 роках серії ракет-носіїв з виведенням на орбіти космічних апаратів як за власними, так і міжнародними проектами. Розробляються програми використання космічних технологій для боротьби з природними і технологічними катастрофами (повенями, розливом нафти), слідкування за переведенням радіоактивних матеріалів».

Куба гостям рада

НА КУБІ — у небагатій, але красивій країні — велику увагу приділяють розвиткові індустрії відпочинку. Недавно в Києві побувала делегація з Гавани з метою обговорити перспективи співробітництва з нашою країною.

— На Кубі чимало проблем, проте індустрія відпочинку функціонує доволі потужно. Як це вам удається?

— До революції в нас теж був розвинений туризм, хоча спрямування його було інше, — розповідає начальник центру корпоративної інформації групи «Кубанакан» Хавієр Гарсіа Ороско. — Колись переважно американці приїздили до нас на день-два до казино. Після перемоги революції було не до розваг: мали розвивати охорону здоров'я, освіту. Однак в останнє десятиріччя ставлення до туризму змінилося.

Ми виступаємо лише за здоровий туризм: без азартних ігор та наркотиків, у нас безпечно і набагато дешевше, ніж у будь-якій іншій країні Карибського басейну. Саме це приваблює все більше туристів.

— А українських туристів у вас багато побувало?

— Поки небагато, але наступного року очікуємо вже близько п'яти тисяч відпочивальників з вашої країни.

— Між Міністерством туризму Куби та Державним комітетом з туризму України в березні підписано угоду про співробітництво, — додає торговельний представник Куби в Україні Томас Поль Мондесір.

Київ і Гавана можуть плідно співробітничати. Адже у нас одна мета: і вам, і нам необхідний приплив капіталу в країну. Ми раді допомогти вам, якщо така допомога знадобиться.

— Наприклад, група «Кубанакан» пропонує через мережу своїх представництв у Європі та Америці пропагувати оздоровлення в Україні й шукати інвесторів, які хотіли б вкласти гроші в розвиток вашої індустрії відпочинку, — каже Хавієр Гарсіа Ороско.

— Кажуть, нині іноземні туристи приносять вашій економіці найбільші прибутки?

— Це правда. За рахунок туризму ми можемо розвивати інші галузі народного господарства. Крім того, незважаючи на блокаду США, у нас стає все більше інвесторів.

— Чим же ви їх приваблюєте?

— Землю на Кубі можна взяти в оренду на 50 років. Немає податків на поставки будматеріалів та обладнання для готелів. Податок — 30 відсотків — стягують не з доходів, а з чистого прибутку. І гроші можна безперешкодно вивезти з Куби прямо у валізі. Крім того, гарантується, що спільні об'єкти туризму ніколи не буде експропрійовано.

— І в нас немає корупції, — додає Томас Поль Мондесір. — Вартість оформлення всіх документів, реєстрація спільних підприємств невисока і проходить швидко. Адже ми зацікавлені в тому, щоб не лише залучити, а й утримати іноземних інвесторів.

Бесіду вела **Надія БЕДРИЧУК.**

На знімку: бунгало на березі Карибського моря.

Хроніка. Факти. Події

● *Алмати*

Від Алмати до Акмоли й назад

З 10 грудня місто Акмолу буде оголошено столицею республіки. Сюди мають перебазуватися всі вищі й центральні органи державного керівництва країни. Щодо Алмати, то вона перетвориться на місто республіканського значення: залишиться так само найбільшим у Казахстані науковим, культурним, історичним, фінансовим і виробничим центром. Не буде спущено прапор президента республіки і над його алматинською резиденцією. Нурсултан Назарбаєв має намір проводити там великі міжнародні заходи, приймати лідерів зарубіжних держав.

● *Бангкок*

Таїланд змінить прем'єра?

Кілька днів столицю Таїланду стрясають масові демонстрації на підтримку вимог відставки прем'єр-міністра Чаваліта Йонгчайюта. Два дні тому майже 4 тисячі бізнесменів, державних службовців та студентів на кілька годин паралізували рух на Силом-роуд, одній з центральних вулиць столиці. Вчора тисячі жителів міста зібралися навколо будинку уряду під гаслом «Чаваліт має піти!». Протести викликані відхиленням Чаваліт Йонгчайютом рішення підвищити податок на нафтопродукти. Підвищення податку було запропоновано в пакеті заходів щодо виведення країни з найглибшої за останні 15 років економічної кризи.

● *Тель-Авів*

Європа вирощує голубів миру

«Проект миру», розроблений європейськими країнами з метою врятування близькосхідного мирного процесу, передав главі палестинської автономії Ясіру Арафату спеціальний посланець Європейського союзу на Близькому Сході Мігель Моратінос. Під час зустрічі, що відбулася на території палестинської автономії, Арафат вітав зусилля Європи, спрямовані на досягнення врегулювання в регіоні.

● *Підгориця*

Опозиція рветься до зброї

Бурхливими протестами зустріли прибічники чинного глави Чорногорії Моміра Булатовича звістку про те, що переможцем другого туру президентських виборів у республіці став прем'єр-міністр Міло Джуканович. Кілька тисяч громадян зібралися в столиці Чорногорії Підгориці. Вигукуючи звинувачення в «шахрайстві» під час голосування, учасники мітингу скандували: «Вимагаємо зброї!».

● *Нью-Йорк*

Що вищий внесок, то більше засмучення США

Сполучені Штати попередили: якщо не буде знижено їхню частку виплат до бюджету Об'єднаних Націй, то «це завдасть серйозної шкоди відносинам США з ООН». Виступаючи на поточній сесії Генеральної Асамблеї ООН, представник Вашингтона Білл Річардсон заявив, що ускладнення відносин Вашингтона з міжнародною організацією «стало б сумним для майбутнього ООН, США та міжнародного співтовариства».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

ДИКТАТ СПІВДРУЖНОСТІ НЕ БРАТ

(Початок на 1-й стор.).

На брифінгу в адміністрації Президента України завідувач відділу країн СНД, Азії, Африки та Латинської Америки Управління зовнішньої політики адміністрації Микола Дорошенко поінформував журналістів про коло питань, що розглядатимуться на майбутньому саміті. Зокрема, на порядку денному конвенція про транснаціональні корпорації, угода про спільний аграрний ринок, положення про Комітет Співдружності в конфліктних ситуаціях, угода про співробітництво в боротьбі проти організованої злочинності та запобіжні заходи й контроль незаконної міграції. Планують розгляд і тих проблем, що не знайшли розв'язання під час недавньої зустрічі глав урядів у Бішкеку.

На запитання кореспондента «ГУ» про подолання бар'єрів на шляху торговельно-економічних відносин (зокрема, йдеться про Митний союз Росії, Білорусі, Казахстану та Киргизстану), Микола Дорошенко відповів, що «Україна неодноразово висловлювалася про недоцільність входження до цього союзу, тому що він не працює в інтересах кожної з держав, які входять до нього». Він наголосив, що на саміті будуть спроби пом'якшити умови торгівлі, диктовані Митним союзом СНД і Росією зокрема. Можливо, йтиметься про зняття заборон Росії щодо транзиту української продукції. Все залежатиме від рівня домовленостей президентів, — підбив підсумки Микола Дорошенко, — давайте почекаємо».

Яна СТАДІЛЬНА.

НЕ МОЖУТЬ АНІ РАЗОМ, АНІ ОКРЕМО

У ВАШИНГТОНІ з 26 жовтня розпочнуться американо-китайські переговори на найвищому рівні. США та КНР — партнери і конкуренти на міжнародній арені. Проте від того, як розвиватимуться їх відносини, залежить спокій усього людства.

Цікава думка щодо цього співробітника Міністерства закордонних справ Німеччини Генріха Крефта (журнал «Міжнародна політика»):

Дослівно

«США, як і раніше, вбачають у Китаї великого ідеологічного супротивника, що, зокрема, за допомогою політики прав людини активно прагне до зміни політичної системи КНР. Пекін розглядає Вашингтон як єдину силу на світовій арені, що здатна перешкодити сходженню Китаю «до місця у світовій політиці, на яке він заслуговує».

Сполучені Штати також мають у Китаї значні економічні інтереси. Причому їх великий дефіцит платіжного балансу (40 мільярдів доларів торік!) викликає все більшу критику в США, особливо з боку конгресу. Та попри це у травні Білл Клінтон оголосив про продовження режиму найбільшого сприяння в торгівлі з Китаєм».

Команди «опустити руки!» не буде

Перезимуємо!

Лише 800 мегават електроенергії з можливих 3600 виробляє нині Запорізька теплова електростанція акціонерного товариства «Дніпроенерго»...

Факти, як і струм, «убивають»...

Із семи енергоблоків працюють — та й то не на повну потужність — тільки три.

Із трьох газових — найсучасніших і найекономніших на Україні енергоблоків, котрі щодоби могли б виробляти по 800 мегават кожен, два блоки нині вимушені консервувати (стверджують, що до 2005 року на Україні не знайдеться платоспроможного споживача на їхню електроенергію), а один перебуває в резерві. На станції сподіваються, що взимку він працюватиме, хоча ще не відомо, звідки знайдеться газ.

Із чотирьох «вугільних» блоків (потужність кожного по 300 мегават на добу) зараз працюють три. Я недарма взяв у лапки слово «вугільних», бо два блоки вже повністю переоснащено й на них можна виробляти електроенергію не тільки завдяки вугіллю, а й газу. Ще один блок — офіційно, перший — переобладнаний для цього на 70 відсотків. І з 14 вересня працює на газу, що «пішов по команді» Міненерго. Останній, чисто вугільний блок, на якому для підсвічування низькосортного вугілля використовується незначна кількість мазуту, — з 14 квітня перебуває у плановому капітальному ремонті, який, за нормативами, мали виконати за 100 днів. Відвели ж... 230! Ремонт завершиться до першого грудня.

Якщо не «добре», то... «погано»

Без малого дві години пробули керівники державної холдингової компанії «Павлоградвугілля» в кабінеті директора Запорізької ТЕС.

— Ламали голови, як сплатити шахтарям за вугілля, — пояснив директор станції Сергій Попов.

Відповідно до червневої, 594-ї, постанови Кабміну енергетики мають сплачувати шахтарям 25 відсотків «живими грошима». Але де їх взяти, коли в кишені немає навіть трьох відсотків, — це місячна доля заробітної плати колективу станції від заробленого, але не отриманого. Тому ремонт блоку «розтягли» далі нікуди. Через відсутність тих самих «живих грошей» із планових 330 тисяч тонн вугілля і 75 тис. тонн мазуту, що мали б накопичити на складі до жовтня, завезли всього 40 тис. тонн вугілля і 30 тис. тонн мазуту...

Скажімо, на IV квартал нинішнього і на I квартал 1998 року станція уклала договори з вугільниками на постачання палива для безперебійної роботи трьох «трьохсоток», але впевненості, що його буде повністю поставлено, немає.

— Коли вдалося б зберегти нинішній рівень щодобового постачання вугілля — по 8—9 тисяч тонн, — каже Сергій Попов, — ми впоралися б із завданням Мінэнерго.

Та заковика в тому, що про готовність електростанції до роботи в зимовий період судять не лише за кількістю палива, що запасли, а й за рівнем готовності обладнання і — чи не найважливіше — настроєм персоналу.

— По жодному з цих напрямів не можемо сказати, що робота у нас іде хоча б добре, — констатує директор.

Про який настрій персоналу, а це 2620 чоловік, можна говорити, коли свої кровні вони отримали тільки за січень. Цим людей на станції не втримаєш. І найперше — висококваліфікованих спеціалістів. Особливо досвідчених ремонтників, які знаходять собі стабільний і високий заробіток не лише на благополучних підприємствах регіону, а у й Росії, в інших зарубіжних країнах. Тож плинність кадрів сягає 15 відсотків — дуже високий показник. А хіба може додати нормального клімату й те, що у зв'язку з консервацією двох «восьмисоток» під загрозою скорочення опинилися ще 163 працівники?

З тієї самої причини — відсутності «живої копійки» — не можуть придбати комплектуючі та запасні частини для ремонту обладнання. Про блоки вже казали, але ж гроші треба ще і на паливнотранспортний цех, де потребують «уваги» вагоноперекидач, кран-перевантажувач, вагоноштовхачі... Майже всі замовлення — на 232 тисячі гривень — для цього цеху розміщені на заводі «Дніпроважмаш», але без проплати їх не запустять у роботу.

До весни доживемо, але як?

— Запорізька ТЕС завжди була одним із найнадійніших підприємств у системі Міненерго, — додає Сергій Андрійович. — Переконаний, що переживемо, хоч і в скруті, й прийдешню зиму. Ось тільки не так, як хотілося б. Недостатня кількість блоків може призвести до того, що навіть своє рідне місто не зможемо забезпечити теплом на звичному рівні.

Теплова забезпечує опалення у трохи більше як третині квартир енергодарівців, решту — атомна станція. Минулих зим воду постійно подавали в межах 80 градусів. Якщо ж нинішньої зими відключать хоча б один із трьох працюючих блоків, то в квартирах буде прохолодно. Ось чому вимушені навіть розробити графік від'єднання споживачів теплоенергії, який уже погодили з міськвиконкомом. Вирішено однозначно: не припинятиметься забезпечення теплом дитсадків, шкіл, лікарень і житла.

— Сподіваємося, що цього не трапиться, — каже директор, — але говоримо про це людям відкрито: краще бути готовими до гіршого, ніж потім кричати «караул!»...

Хочеш не хочеш, але станції доводиться готувати до зими й свій житловий фонд. За словами заступника директора станції з побуту Леоніда Панченка, цього року відремонтовано понад дві тисячі квадратних метрів дахів, виконано цілу низку інших невідкладних робіт, але катастрофічно не вистачає коштів. Оскільки ТЕС нині є структурним підрозділом АТ «Дніпроенерго», то й побутові потреби фінансуються звідти. Замість запланованих 2,8 мільйона гривень ЖКО виділено всього 800 тисяч...

Сподіватися на «живі гроші» — марна справа

— Оскільки розробляти і впроваджувати нові механізми розрахунків за реалізовану продукцію, що передбачає постанова Кабінету міністрів від 21 вересня, вже пізно — на це піде місяць-два, а зима — на порозі, треба хоча б тимчасово і частково, нехай це буде обмежена номенклатура запасних частин і матеріалів для електростанцій, повернути механізм взаємозаліків або постачання палива на давальницькій основі, —висловлює свою точку зору Сергій Попов. — Якщо за паливо є хоч якийсь просвіток розрахуватися переказовими дорученнями, то за все інше — жодної можливості. Полегшило б життя й надання можливості взаємозаліку із бюджетом за спожиту електроенергію бюджетними організаціями, які нині винні енергетикам до 75 відсотків усіх боргів.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.
Енергодар — Запоріжжя.

Приватизація — погляд зблизька

Сьогодні — «Обрій», завтра — «Галичина»

Продукція «Львівського мотозаводу» — велосипеди для дітей і підлітків, мопеди — має незмінний попит у споживача. Перетворення державного підприємства на ВАТ призвело до якісних змін у виробництві. Утворено сім дочірніх фірм, розпочався випуск нових, зокрема і непрофільних конкурентоспроможних товарів — малої сільськогосподарської техніки. Слідом за юнацьким велосипедом «Обрій» освоюють випуск велосипеда для дорослих «Галичина».

Але ж загалом визнаємо, що наслідки сертифікатної приватизації 1995—1996 років не радують: вона не створила нових власників-господарів. Не дивно, що підприємства зменшили обсяги виробництва або зовсім зупинилися. Пакети майнових або компенсаційних сертифікатів скуповують для перепродажу приватні особи, яким байдуже виробничі проблеми. Внаслідок малої приватизації майно отримали здебільшого трудові колективи, щодо великих і середніх підприємств, то так звана пільгова приватизація дала їхнім працівникам (разом із пенсіонерами) лише 1—5 відсотків акцій від статутного фонду. Звісно, робітник не почувається господарем. Інтенсивність його праці не збільшилася, дисципліна не поліпшилася.

Що ж за таких обставин можна зробити власними силами? Ми переконалися, що передусім не варто чекати вказівок від міністерства чи місцевих органів влади. Провели реструктуризацію, утворили сім самостійних підрозділів, що модернізують технологічні процеси й виробляттимуть ліквідну продукцію. Але низку проблем підприємства (і наше — не виняток) не можуть розв'язати самотужки. Бажання стабілізувати виробництво і працювати ефективно буде в колективі лише тоді, коли змінимо філософію приватизації середніх і великих підприємств, а саме: виділятимемо для їхніх працівників пакет акцій не менш як 26 відсотків, дозволятимемо викуповувати пакети акцій за кошти на фондових біржах і комерційних конкурсах нарівні з усіма бажаючими. Для оперативності та можливості маневру фінансами необхідно спростити процес розміщення акцій залежно від попиту на них у населення. Потрібно розвіяти ілюзію, що люди, які вклали свої ваучери у підприємства, є співвласниками його майна. Лише інвестиційні компанії та фізичні особи, що володіють пакетами акцій, за бажання можуть допомогти підприємствам стабілізувати виробництво й платити дивіденди на акції.

Бажано у кожній області створити при центрах приватизаційних аукціонів спеціальні органи, які змогли б згуртувати численних «власників» майна, придбаного за ваучери, в товариство акціонерів. Надалі вже вони вирішуватимуть, що робити з пакетом акцій: продавати на біржі чи сконцентрувати в руках одного реального власника.

Цього року планом розміщення акцій ВАТ «Львівський мотозавод» передбачено проведення комерційного конкурсу за кошти. Нагальна потреба, щоб цією справою займалися предметно спеціалізовані підрозділи міністерств і облдержадміністрації. Ефективність їхньої роботи визначатиметься безпосередньою участю у виконанні планів розміщення акцій підприємства. На нашу думку, ця робота не координується на макрорівні, нема її цільової спрямованості і плановості у регіонах. Потрібно від конференцій і презентацій переходити до конструктивної діяльності, від нагромадження бізнес-планів — до конкретної співпраці з реальними інвесторами у сфері виробництва і збуту продукції. Доцільно вивчити контингент промисловців та бізнесменів української діаспори і пропонувати інвестувати привабливі для них підприємства, що приватизуються в Україні.

Щодо мотозаводу, то нам є що показати й розказати потенційному інвестору. Фінансова і виробнича самостійність, закінчений технологічних цикл дають змогу у кожному із семи підрозділів виявити ініціативу. Адміністрація акціонерного товариства відходить від оперативного внутрішнього управління і зосереджується на перспективних питаннях розвитку.

Численні проблеми нашої економіки виникли через помилки на державному рівні, а підприємства стали «заручниками». Тому вважаємо, що саме урядові структури зобов'язані тепер допомогти виробничникам залишитися на плаву.

Євген ПАЛИГА,
голова правління ВАТ «Львівський мотозавод»,
кандидат економічних наук.

Інформація про другий випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Центральний пенсійний фонд»

Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «Центральний пенсійний фонд» (надалі Товариство) створене згідно з рішенням зборів засновників (протокол № 1 від 28 вересня 1996 року) на необмежений термін. Державна реєстрація — 28 лютого 1997 року № 6199.

Місце знаходження товариства: 257002, м. Черкаси, вул. Благовісна, 213. Товариство користується послугами аудиторської фірми «СВ-Аудит», ліцензія № 1229, код ЗКПО 22810432, генеральний директор Капля С. В.

Мета та предмет діяльності

Товариство створене з метою акумуляції грошових коштів фізичних та юридичних осіб (учасників товариства) у встановленому законодавством порядку для здійснення сумісної інвестиційної діяльності, спрямованої на поліпшення соціального захисту громадян, учасників Товариства, шляхом надання додаткового пенсійного забезпечення.

Предметом діяльності є:

— мобілізація коштів акціонерів та учасників Товариства для здійснення інвестиційної діяльності згідно з чинним законодавством.

— вирішення питань соціального захисту учасників Товариства шляхом виплати додаткового грошового забезпечення.

Баланс на 01.01.1997 р. та на 01.07.1997 р.

АКТИВИ	на 01.01.1997 р. (тис. грн.)	на 01.07.1997 р. (тис. грн.)
Основні засоби	—	11,5
Розрахунковий рахунок	—	7,5
Інші грошові кошти	—	5,9
Аванси	—	0,7
Розрахунки за внеском у статутний фонд	—	27
ВСЬОГО	—	*52,6*

ПАСИВИ	на 01.01.1997 р. (тис. грн.)	на 01.07.1997 р. (тис. грн.)
Статутний фонд	—	50
Розрахунки з кредиторами	—	0,4
Розрахунки з бюджетом	—	0,9
Розрахунки по праці	—	1,3
ВСЬОГО	—	*52,6*

Звіт про фінансові результати та їх використання

	на 01.01.1997 року	на 01.07.1997 року
Доходи від позареалізаційних операцій	—	9,3 тис. грн.

Довідка про фінансовий стан підтверджена аудитором

Для аналізу фінансового стану розраховані наступні показники:

коефіцієнт ліквідності:	
загальний (к-нт покриття)	5,88
проміжний	5,63
абсолютної ліквідності	5,63
к-нт фінансової незалежності	0,95
к-нт ефективності використання активів	0,02
к-нт ефективності використання власних коштів	0,02
к-нт фінансової стійкості	0,05

Звіт про статутний фонд

Загальний обсяг статутного фонду становить 50 (п'ятдесят) тисяч гривень. Обсяг сплаченої частки —100 %. Внески до статутного фонду проводились у вигляді грошових коштів та основних засобів. Засновники придбали 25 % акцій. За станом на 19.08.97 року їх вартість сплачено повністю в грошовій формі.

Чисельність службовців — 5 осіб.

Керівники:

голова правління — Савісько Сергій Васильович, освіта вища, економіст, виробничий стаж — 14 років;

головний бухгалтер — Бондаренко Валентина Петрівна, освіта вища, економіст, виробничий стаж — 23 роки.

Опис ділової діяльності емітента

ВАТ «Центральний пенсійний фонд» здійснює інвестиційну діяльність (в тому числі й шляхом мобілізації коштів учасників Товариства), проводить операції з цінними паперами з метою отримання прибутку акціонерами та вирішення питань соціального захисту учасників Товариства.

Акціонерне Товариство організовує свою діяльність у таких напрямах:

— консультаційні послуги юридичним та фізичним особам з питань соціального захисту;

— надання послуг з оренди, лізингу обладнання;

— формування інформаційних баз даних з питань соціального захисту;

— комплексне забезпечення методичними матеріалами;

— архівна справа та організація документообороту.

Дані про емісію цінних паперів

Рішення про другий випуск акцій Товариства прийнято загальними зборами акціонерів (протокол № 3 від 19 серпня 1997 року).

Метою випуску акцій є збільшення статутного фонду ВАТ «Центральний пенсійний фонд». Залучені від емісії кошти у розмірі 200 000 (двісті тисяч) гривень планується використати на придбання офісно-виробничого приміщення для розширення можливостей Товариства в галузі інвестування, соціального захисту та виробничо-комерційної діяльності. Загальна кількість акцій, що випускаються, — 10 000 (десять тисяч).

Плановий обсяг емісії — 10 000 акцій номінальною вартістю однієї акції — 20 (двадцять) гривень, на загальну суму 200 000 (двісті тисяч) гривень, в тому числі:

— простих іменних акцій на суму 190 000 (сто дев'яносто тисяч) гривень;

— привілейованих іменних акцій на суму 10 000 (десять тисяч) гривень.

Акції випускаються двома серіями:

— перша — на прості іменні акції — серія ІІ-ПФ №№ 000 001—009 500 включно;

— друга — на привілейовані іменні акції — серія ІІ-ЦПФ №№ 000 001—000 500 включно.

Усі акції випускаються в безпаперовій формі. Акціонеру видається виписка із реєстру на загальну кількість належних йому акцій.

Засновники придбають акції другої емісії на суму не менше 25 (двадцяти п'яти) відсотків її розміру.

Оплата акцій здійснюється в національній валюті України та іншими передбаченими чинним законодавством України способами. Емітент не користується послугами торговця цінними паперами. Продаж акцій планується здійснювати за номінальною вартістю.

Початок підписки на акції — 15 листопада 1997 року.

Кінець підписки на акції — 30 квітня 1998 року.

У разі, якщо підписка на акції перевищуватиме розмір запланованого статутного фонду, питання про доцільність цього буде розглянуто на загальних зборах акціонерів.

У разі недосягнення необхідного рівня передплати буде розглянуто питання про неможливість другого випуску акцій. Кошти передплатників буде повернено у повному обсязі не пізніш як за 30 днів з моменту прийняття рішення про це.

Відомості для акціонерів

Власник привілейованих акцій має переважне право на одержання дивідендів та інші пільги згідно з Законом України «Про цінні папери та фондову біржу».

Власники простих іменних акцій на суму не менш як 100 гривень мають право на позачергове придбання привілейованих акцій номінальною вартістю 20 (двадцять) гривень.

Власники простих акцій мають право:

— брати участь в управлінні Товариством шляхом голосування (пропорційно кількості акцій, що є їх власністю) при вирішенні всіх питань, що розглядаються загальними зборами акціонерів;

— на отримання дивідендів пропорційно номінальній вартості акцій, що є їх власністю;

— пріоритету на придбання акцій наступних випусків.

Акціонер має право розпоряджатися своїми акціями на власний розсуд згідно з чинним законодавством

Виплата дивідендів по всіх акціях проводитиметься щорічно за адресою: Черкаси, вул. Благовісна, 213. По привілейованих акціях планується виплачувати дивіденди у розмірі 10 % (десяти відсотків) від номінальної вартості привілейованої акції.

Результати попередньої емісії

Першу емісію акцій єдиної серії І-ПФ кількістю 2 250 простих іменних акцій №№ 000 001—002 250 і 250 привілейованих іменних акцій №№ 002 251—002 500 включно номінальною вартістю 20 (двадцять) гривень кожна на загальну суму 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень повністю сплачено.

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 589/1/97 від 04.07.97 р.

Кількість іменних акцій, випущених емітентом, у тому числі акцій, що знаходяться у власності керівних працівників

Товариство випустило 2 250 простих іменних акцій серія І-ПФ № 000 001—002 250 номінальною вартістю 20 (двадцять) гривень кожна на загальну суму 45 000 (сорок п'ять тисяч) гривень та 250 привілейованих іменних акцій серія І-ПФ № 002 251—002 500 номінальною вартістю 20 (двадцять) гривень кожна на загальну суму 5 000 (п'ять тисяч). У власності керівних працівників акцій ВАТ «ЦПФ» немає.

Фактори ризику

— погіршення економічного становища у державі;

— недосконалість та зміна чинного законодавства;

— зниження платоспроможного попиту юридичних та фізичних осіб на послуги Товариства.

Контактний телефон (8-0472) 47-31-28; факс 47-22-85.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 201/8-2112 про банкрутство науково-виробничого підприємства «Тетра» (286028, Вінниця, вул. Келецька, 70/25; р/р 2468210 у Промінвестбанку Вінниці, МФО 302571).

Арбітражний суд Закарпатської області за заявою ДПА в Ужгородському районі порушив справу ном. 116/7 про банкрутство ПП «Зіта», Ужгородський район, с. Тисашвань, вул. Ш. Петефі, 61, р/р 468913, в/р 951071300 в Чопському відділенні Промінвестбанку.

Оголошення дається, щоб у місячний термін виявити кредиторів та можливих санаторів.

Арбитражный суд Харьковской области (Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № Б-5211/7-73 о банкротстве ООО фирмы «Дукат» (Харьков, ул. Новгородская, 10, кв.56); р/с 002467709 в ХОФ АППБ «Аваль».

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Харьковской области (г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № Б-1880/7-72 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Аэролит-П». Юридический адрес: г. Харьков, Салтовское шоссе, 260, кв. 6. Расчетный счет 467070 в центральном отделении АК АПБ «Украина».

Претензии принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Сумської області порушив справу № 1220-4/61 від 23.06.1997 р. про визнання банкрутом приватної фірми «Імеді» (юридична адреса: 244007, м. Суми, вул. Харківська, 58а/74, р/рахунок 468197 в АКБ «Україна», м. Суми, МФО 337245). Претензії кредиторів приймає арбітражний суд протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 244011, м. Суми, вул. Рибалка, 2.

Арбитражный суд Севастополя (335000, Севастополь, ул. Суворова, 21) возбудил дело № 164/5 о признании банкротом ЧП «Лорис-Юг» (335000, Севастополь, ул. Дм. Ульянова, д. 5, кв. 27; р/с 5468422, рублевый счет 858068383 в УСБ Севастополя.)

По заявлению государственной налоговой администрации в Дзержинском районе Харькова Арбитражным судом Харьковской области (310002, Харьков, ул. Сумская, 64) возбуждены дела:

№ Б-2260/7-72 о банкротстве ООО фирмы «Зодиак-Сервис», юридический адрес: г. Харьков, ул. О. Яроша, 21-А, кв.7, расчетный счет 2467028 в Дзержинском отделении ХРУ УАК ПИБ;

№ 3890/7-72 о банкротстве ЧФ «Чаг», юридический адрес: Харьков, пр. Людвига Свободы, 35, кв.128, фактический адрес: Харьков, ул. Биологическая, 10, расчетный счет 100644017 в АКИБ УкрСиббанке.

Претензии принимаются в течение месяца со дня публикации.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) за позовом Долинської міжрайпрокуратури в інтересах Долинської ДПА порушив справи про банкрутство:

МП «Перевал» — справа N 1382/2 (адреса: смт Вигода, вул. Драгоманова,7; р/р 468417 в АПБ «Україна», МФО 336064);

ПМП «Крок» — справа N 1383/2 (адреса: м. Долина, вул. Обліски, 117-А; р/р 468514 в АПБ «Україна», МФО 336064).

Майнові вимоги кредиторів і заяви можливих санаторів подавати до арбітражного суду (м. Івано-Франківськ) протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

У номер

● *Харків*

Висадка дипломатичного десанту на слобожанських просторах

Близько 40 дипломатів, представників зовнішньоекономічних торгових відомств із понад 20 країн зібралися у Харкові на чергове засідання міжнародного Трейд-клубу. Зарубіжних гостей приймав глава облдержадміністрації Олег Дьомін. Вони побували на одному з найбільш економічно сильних підприємств міста — Харківському авіазаводі.

За «круглим столом» гості обговорювали спільні бізнес-проекти з підприємцями та банкірами. Слід зауважити, що будучи одним із лідерів у випуску промислової продукції в Україні, Харківщина, хоч як парадоксально, посідає лише 14—16 місце із загальної суми інвестицій у промисловість, науку, сільське господарство. Показати іноземцям свій високий потенціал у цих галузях — одне з основних завдань представницького міжнародного зібрання.

● *Керч*

Із класів – на вулицю

20 жовтня в усіх 30 загальноосвітніх школах Керчі припинено заняття. Понад півтори тисячі освітян оголосили безстроковий страйк, до якого приєдналися й працівники трьох позашкільних закладів. У пікетуванні міськвиконкому взяли участь учителі та батьки учнів. Підтримку страйкарям висловили також працівники бібліотек і закладів культури.

Держава заборгувала освітянам майже 7 мільйонів гривень.

● *Донецьк*

А метро захистить від злиднів

«У Донецьку немає сьогодні важливішої проблеми, ніж зайнятість населення», — заявив журналістам міський голова Володимир Рибак. Він вважає, що реформування вугільної промисловості не можна зводити тільки до закриття шахт. Крім того, на його думку, гроші, що виділяють для соціального захисту колишніх гірників, варто віддавати в розпорядження не відомств, а органів місцевого самоврядування. Наприклад, будівництво метро в облцентрі дасть роботу одній тисячі шахтарів і водночас розв'яже транспортну проблему.

● *Львів*

Многая літа, старожили

Згідно із розпорядженням голови Львівської облдержадміністрації М. Гладія старожили області, які перейшли сторічний рубіж, одержуватимуть щомісячну доплату до пенсії у розмірі 50 гривень. Таких — 83 особи, і їхня пенсія переважно становить 37 гривень. Найстарша, Любов Андрушко, народилася 1887 року. Всі старожили мешкають у сільській місцевості, й більшість із них — жінки.

Спорт

Ветерани майстерності не втрачають

Відбувся традиційний міжнародний турнір з волейболу серед ветеранів на призи Президента України. Ініціатор проведення змагань — Дніпропетровська міськрада.

Цього разу змагалося 42 команди з усіх областей України, а також із Росії, Білорусі, Молдови, Польщі, Болгарії та Китаю. Ясна річ, що головні події відбувалися на волейбольних майданчиках. Але хвилюючі були й зустрічі учасників з молоддю, майстрами мистецтв. Урочисто проходило вшанування «зірок» минулих років — чемпіонів світу, олімпійських ігор, призерів найбільших змагань минулих десятиріч.

Переможцями у вікових групах до сорока і до п'ятдесяти років і серед команд, які виставили мерії обласних центрів України, стали дніпропетровці. Лише в турнірі жінок приз від Президента України дістався команді Запоріжжя.

Приємно, що ветерани не старіють, їхня майстерність ще на високому рівні. А їх завзяття, життєлюбство, прагнення до здорового способу життя — чудовий приклад для молоді.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Жила собі в державі жінка...

(Початок на 1-й стор.).

...Мешкала у Войнівці жінка. Не молода, не стара, але більше півстоліття прожила. З юності працювала на фермі дояркою. І чесно працювала — поважали її люди, любили, зверталися по допомогу, за порадою і теплим словом. Двічі обирали олександрійці свою землячку депутатом Верховної Ради Української РСР. Держава високо цінувала сумлінну, самовіддану працю простої доярки — як найдорожче зберігають у сім'ї орден «Знак Пошани», дві медалі, іменний фотопортрет, грамоти, дипломи... Багато тоді важив депутатський авторитет: за сприяння доярки надала держава кошти на будівництво шкіл у Войнівці та Звенигородці, консервного заводу, поліклініки в райцентрі... Змістовне, насичене життя прожила людина. Не для себе — для інших. А як померла, довелося чоловікові й синові продавати корову, щоб влаштувати похорон за християнськими традиціями.

Не для того пишеться це, щоб дорікати збайдужілому голові КСП (не вказуємо і якого саме). Цікаво інше —як влаштовано наш світ. Поки людина працює, навколо неї вирує життя, ти потрібен, тобі допомагають, чогось чекають... А відійшла від справ — і поступово оточує людину порожнеча, забуваються заслуги, тьмяніє блиск нагород...

... Мешкала у селі Войнівці жінка...

Ігор ШИРОКУН.

Кіровоградська область.

З листів

Невже ми прибульці?

При розпаюванні землі паїв нам просто не вистачило. Колгосп ім. Суворова розпався на КСП «Промінь» і КСП «Надстир'я». Ми, колишні і нинішні працівники торгівлі, вчителі, листоноші, медики, пропрацювали по 15—40 років з колгоспниками пліч-о-пліч, обслуговували їх, вчили їхніх дітей, у колгоспі допомагали. Торік ми, пенсіонери — Романюк 1920 р. н., Слободенюк 1922 р. н. й інші — обробили покинутий найманими людьми буряк. Ідемо на ту роботу, яку бригадир загадає. Працювали, як могли, і допомагали, скільки могли. Тепер, коли почали ділити землю, нам нічого не дісталося. Наділили Зайчук Ользі, бо вона колгоспний стипендіат, заочно вчиться в сільськогосподарському інституті, а попрацювати ще не встигла, Шмигельській Тетяні, яка вчить дітей 3 чи 4 роки. Вони заробили вже паї. А як нам жити далі? Наприклад, коли ті КСП розпадуться... Іти батракувати до тих, хто має паї?

Наші предки, діди, батьки, в часи заснування цих колективних господарств, віддали добровільно і землю, і худобу, і реманент весь, куплені за власні гроші. За що тепер онуків позбавили нас права користуватися земельною часткою. Хто підселився пізніше, має і майнові, і земельні сертифікати. А ми, корінні

жителі, залишилися скраю, як прибульці з іншої планети. Поки живий був колишній голова колгоспу Феодосій Іванович, нам виплачували дивіденди, як усім правомірним колгоспникам. Нинішні керівники про нас забули. Чим же ми завинили перед державою чи перед цими управителями, що до нас таке ставлення?

А на селі як на селі. Пенсію дали тільки за квітень, заробітної плати — копійки, та й тих не бачимо. То як же нам бути, як і вдягтися, і палива купити, і сім'ї прогодувати?

З повагою В. РОМАНЮК, К. КУЗА, Р. КАЛЕНЮК, Г. ЗАЙЧУК, Т. ОСИПОВА, В. СЛОБОДЕНЮК, Г. ФРОНЧКО, М. ФРОНЧКО, Є. КОСТЮЧИК, Л. САМОЛЮК.

с. Мстишин Луцького р-ну Волинської області.

Не діліть селян на «своїх» та «чужих»

Чому не видають майнових сертифікатів людям, які померли недавно? Мій чоловік пропрацював у колгоспі 40 років. У 1991-му помер. А майнові сертифікати видають за 30 років роботи, то його частка майна є в колгоспі. Чому ї не віддадуть його сім'ї? Чоловік загинув від ядів, бо всі роки вирощував цукрові буряки. Залишилася сама. Маю 38 років учительського стажу. В колгоспі «Зоря» полола буряки, збирала картоплю тощо. Чи маю я право користуватися пільгами колгоспника? У селі є олійниця. Щоб набити олії, я повинна платити вдвічі більше, ніж колгоспник. Я пропрацювала в селі Милорадово все життя. А тепер я чужа, бо не колгоспниця. Чому не видати закон, щоб усі, хто живе в одному селі, колгоспі, були рівні, а не ділити їх на «своїх» і «чужих», як у нас.

Ганна ГУЗИЧКО.

с. Милорадово Котелевського р-ну Полтавської області.

Солодкі жнива — гіркі страждання

Врожай-97

Вітчизняний бурякозбиральний сезон-97 різноманітністю не вирізняється. Дощить, як торік. На лани потяглися рятувальні загони пенсіонерів та школярів. Їм доручено відвойовувати солодкі корінці в зими, що наближається. Деінде навіть можна уздріти озброєну лопатою «людину з рушницею». Міністерство оборони так само, як і МінАПК хвилює цукрове майбутнє держави.

Через брак техніки, пального нинішнього несолодкого року на ланах дедалі більшають купи стратегічної сировини, без якої 70 переробних підприємств із 192 так і не розпочали сезон цукроваріння. У загальнодержавному масштабі з 9,2 млн. тонн накопаного на полях лежить 2,2 млн. тонн. Евакуювати солодкі корені аграрникам поки що не під силу, тому, щоб запобігти розкраданню народного добра, у полі залишають вартових. Офіційні прогнози щодо вироблених нинішнього року 3 мільйонів тонн цукру ніхто не відміняв. Але, поділилися в Міністерстві АПК, такі сподівання навряд чи стануть реаліями. Найвірогідніше, кількість звареного солодкого піску становитиме 2,7 млн. тонн.

Валерій ДРУЖЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописи не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 247908.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311199.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.